

**Pytanie wymagające odpowiedzi ustnej O-00028/2023
do wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i
polityki bezpieczeństwa**

Art. 136 Regulaminu

Andrey Kovatchev, Željana Zovko, Peter van Dalen

w imieniu grupy PPE

Przedmiot: Sytuacja humanitarna w korytarzu lacyńskim

Korytarz lacyński – jedyne połączenie lądowe między Górskim Karabachem a Republiką Armenii – jest faktycznie blokowany przez Azerbejdżan od 12 grudnia 2022 r. Najpierw korytarz zablokowała grupa działaczy ekologicznych, spontanicznie protestujących przeciwko domniemanej działalności wydobywczej na tym obszarze. 22 lutego 2023 r. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości (MTS) wydał tymczasowy wiążący środek, w którym stwierdził, że „Azerbejdżan musi zastosować wszelkie dostępne środki, aby zapewnić niezakłócony przepływ osób, pojazdów i towarów przez korytarz lacyński w obu kierunkach”. Środek ten nie wszedł dotychczas w życie. Ponadto 23 kwietnia stworzono punkt kontrolny sił zbrojnych Azerbejdżanu, co wzmocniło rzeczywistą kontrolę tego kraju nad dostępem do korytarza. W pkt 6 oświadczenia trójstronnego z 9 listopada 2020 r. stwierdzono, że korytarz lacyński pozostaje pod kontrolą kontyngentu pokojowego Federacji Rosyjskiej, a Azerbejdżan gwarantuje bezpieczny przepływ obywateli, pojazdów i towarów w obu kierunkach. Od listopada ubiegłego roku regularny przepływ osób, pojazdów i towarów jest poważnie zakłócony. Życie 120 tys. Ormian mieszkających w Górskim Karabachu jest zagrożone. Utrudniono im dostęp do świeżych dostaw i swobodne przemieszczanie się. Doświadczyli również cięć w dostawach gazu i energii elektrycznej. Strona armeńska nazywa to katastrofą humanitarną. Cierpienia Ormian w Górskim Karabachu zbiegają się z trwającymi negocjacjami pokojowymi prowadzonymi równolegle przez Charles'a Michela w imieniu UE oraz USA i Rosję. W związku z tym złożonym krajobrazem, w którym ludzkie cierpienie jest zabarwione nadzieją w związku z negocjacjami na najwyższym szczeblu politycznym, mamy następujące pytania:

- 1) Jak wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel ocenia sytuację Ormian w Górskim Karabachu i ich los? Jakie działania podjął do tej pory wraz ze swoimi służbami, aby skłonić Azerbejdżan do przestrzegania środka MTS i przywrócenia niezakłóconego przepływu osób, pojazdów i towarów przez korytarz lacyński w obu kierunkach?
- 2) Czy wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel uważa, że odblokowanie korytarza należy uznać za warunek wstępny dalszych ułatwianych przez UE negocjacji między Armenią a Azerbejdżanem i traktować jako gest dobrej woli ze strony Azerbejdżanu?
- 3) W świetle trwających negocjacji pokojowych prowadzonych równolegle przez UE, USA i Rosję, jak zdaniem wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela należy skutecznie zapewnić bezpieczeństwo Ormian w Górskim Karabachu w przyszłym porozumieniu pokojowym? Czy uważa on, że powinno się to wiązać z międzynarodową obecnością sił wojskowych pod auspicjami ONZ lub organizacji regionalnych?

Przedłożone: 2.6.2023

Termin ważności: 3.9.2023